

EEN VEILIG THUIS,
DAT DOEN WE SAMEN!

Omgaan met veiligheidsvoorwaarden en veiligheidsafspraken tijdens corona

Er wordt momenteel veel gezegd en geschreven over hoe de maatregelen tegen het coronavirus huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen doen toenemen. Dit wisten wij al. Er zijn vele veiligheidsplannen geschreven die niet meer goed uitgevoerd kunnen worden doordat school, hulpverlening, sport, werk en netwerk wegvallen. Het is voor kwetsbare gezinnen ontzettend moeilijk. Ook voor partners zonder kinderen waar geweld speelt, zijn de uitwijkmogelijkheden buitenshuis zeer beperkt. Voor ouderen geldt dat zij nauwelijks nog bezoek ontvangen en daarmee zijn er weinig ogen en oren om zicht te houden op de veiligheid. Wat kunnen we doen om hen te ondersteunen? Hieronder een aantal tips:

- Neem telefonisch

contact op met de directbetrokkenen. Wanneer je middels telefonisch contact onvoldoende de veiligheid kunt inschatten, kun je beeldbellen met de direct betrokkenen. Probeer in eerste instantie een luisterend oor te zijn, door te vragen hoe het gaat en op welke manier ze dit proberen te redden. Lukt het bijvoorbeeld om medicatie (op tijd) in te nemen, of wordt dit nu vergeten? Het is belangrijk om contact te blijven onderhouden, totdat de maatregelen versoepeld worden.

- Als er veiligheidsafspraken zijn gemaakt die nu niet meer nagekomen kunnen worden, als ook bij het opstellen van veiligheidsvoorwaarden en -afspraken in een nieuwe casus, probeer met alle directbetrokkenen (dus ook de kinderen) te bespreken welke alternatieven er zijn.

De veiligheidsvoorwaarden (voorkomen van huiselijk geweld/kindermishandeling, beschreven in concreet gedrag) op zich zullen niet wezenlijk anders worden. De veiligheidsafspraken (hoe worden de voorwaarden nagekomen en wie ondersteunt daarbij) hebben mogelijk aanpassingen nodig onder invloed van de corona-maatregelen.

Wat doet een directbetrokkene normaal gesproken als de spanning oploopt en kan hier nog gebruik van gemaakt worden? Wat kan verder helpend zijn bij oplopende spanningen?

Op welke wijze kunnen we de veiligheidsafspraken vorm geven binnen de maatregelen die nu van kracht zijn?:

- Het gezin gaat, met zijn allen of met 1 ouder, naar buiten toe voor een frisse neus, om even te voetballen, wandelen, fietsen, steppen enz. Kinderen mogen in kleine groepjes nog steeds naar buiten om samen te spelen.
- De ouder waarbij de spanning oploopt gaat naar buiten.

- Er wordt afgesproken wie de kinderen mogen bellen als zij even met iemand willen praten (telefonisch, chat, beeldbellen enz.). Dit gebeurt met toestemming van ouders. Denk hierbij aan de juf/meester van school, opa, oma, tante, vriendin, burens, kindertelefoon.
- Creëren van een veilige kamer/ruimte: Kan er in de woning een aparte, veilige ruimte worden gecreëerd waar je even alleen kunt zijn? Als het een kleine woning betreft, kan dat ook een hoek van een kamer zijn waar een paar kussens op de grond worden gelegd, of in de gang. Alle directbetrokkenen mogen er gebruik van maken, en er worden samen afspraken over gemaakt. Er wordt bijvoorbeeld afgesproken hoe er omgegaan wordt met de veilige ruimte: als je daar bent, dan...(mag je even met rust gelaten worden, wordt er niet gezeurd, mag er niemand boos op je worden enz.).
- In gezinnen met oudere en jongere kinderen, kun je een soort buddysysteem afspreken. De oudere kinderen ondersteunen elkaar en staan klaar voor de jongere kinderen. Het is niet de bedoeling dat zij taken gaan opnemen die ouders zouden moeten uitvoeren, het is wel de bedoeling om een luisterend oor te zijn in situaties waarin de ouders tijdelijk overbelast zijn door de Corona-maatregelen. Als ik me niet fijn voel en papa en mama hebben even geen tijd of zijn te moe, dan mag ik altijd even praten met...
- Het buddysysteem kan ook worden ingezet met burens of ander netwerk, zodat ze elkaars kinderen kunnen opvangen als ze het zwaar hebben in het gezin. Er wordt van tevoren door ouders, netwerk en VT via beeldbellen afgesproken dat ouders gebruik kunnen maken van het netwerk en met welke reden. VT belt dan regelmatig met het netwerk hoe het gaat waarbij het ook belangrijk is om te horen dat het goed gaat.
- Inzet van een veiligheidsvoorwerp (geen beer, maar bijvoorbeeld een beeldje): Dit kan een kind/ jongere voor het raam neerzetten, zodat burens weten dat het niet goed gaat thuis. Ook dit dient van tevoren goed te worden afgesproken met directbetrokkenen en burens: wat is het veiligheidsvoorwerp en wat is de actie. Zo moeten ouders accepteren dat het voorwerp neergezet wordt als hun kind zich onveilig voelt. Iedere betrokkene weet wat de actie is nadat het veiligheidsvoorwerp is neergezet. Zo kunnen burens langskomen om het kind op te halen, burens kunnen VT bellen, burens kunnen een familielid bellen die het kind ophaalt, etc. Iedere betrokkene is zich bewust van de lading van het voorwerp en gaat over tot actie. Gaan ze niet in de actie dan accepteren ze dat het kind in onveiligheid blijft terwijl zij dat weten.
- Een contactpersoon vanuit het netwerk betrekken die af en toe binnenstapt in het gezin en met wie VT ook contact kan hebben. Zij proeven de sfeer en kunnen teruggeven hoe het gaat. Ook dit in overleg en afstemming met de directbetrokkenen.
- Het kan helpend zijn om gezinnen te helpen met het opstellen van een dagstructuur. Er is veel te vinden op internet, ook de meeste scholen hebben informatie verspreid om ouders en kinderen daarbij te helpen.

- Als het echt onveilig wordt, spreken we af dat de politie gebeld wordt.
- In sommige situaties is een face-tot-face contact noodzakelijk. Overleg dit altijd met gedragswetenschapper of vertrouwensarts.